

č. 31

prosinec 2011

PAVOUK

Zpravodaj České arachnologické společnosti

ISSN 1804-7254

Z OBSAHU

Pavouci České republiky	2
<i>Hahnia candida</i> , nový druh pavouka pro ČR	4
Nory sklípkanů ze skupiny „trapdoor“	5
Interaktivní klíč plachetnatek Anny Stäubli	6
Vodouch stříbřitý ve Štramberku	7
Triumf Katalogu na ostrově sv. Patrika	8
Arachnologická exkurze Jižní Morava 2011	9
Podzimní arachnoexkurze aneb JV Morava potřetí	9
Česká bibliografie 2011	11
Britská bibliografie 2011	17

Úvodem

Vážení kolegové,

Dostalo se Vám do rukou (vašich počítačů) nové číslo Pavouka, našeho zpravodaje. Po Vlastíkově dlouholetém vedení Pavouka jsme s Petrem Dolejšem a Honzou Erhartem převzali štafetu, tak doufáme, že se bude líbit a s chutí si ho přečtete. Protože Vánoce klepou na dveře a nový rok se kvapem blíží, přeji všem krásné svátky a v novém roce nejen arachnologické úspěchy!

za redakci Ondřej Machač

Arachnofauna České republiky

Pavouci České republiky

Novými druhy arachnofauny České republiky jsou:

Hahnia candida Simon, 1875 – CHKO Český kras, Liteň (6150), 13. 4. 2011–17. 5. 2011, 1 ♀, leg. A. Tenčík, det. M. Zedek (rev. V. Růžička), coll. M. Zedek.

Psilochorus simoni (Berland, 1911) – Praha-Holešovice, 26. 10. 2002, 1 ♀; 30. 1. 2007, 2 ♀♀; 23. 9. 2010, 1 ♂; 3. 2. 2011, 1 ♀, leg. V. Hula. V letech 2010–2011 lapil S. Korenko dalších šest jedinců v Praze-Vysočanech. Tento u nás pouze synantropně se vyskytující druh byl nalezen již ve druhé pražské domácnosti, nejspíše u nás zdomácněl a budeme ho k našim pavoukům počítat.

Sintula spiniger (Balogh, 1935) – Hodonín, pole mezi Hodonínem a osadou Pánov, 28. 8.–30. 9. 2009, 1 ♀; 25. 8. 2008–18. 9. 2008, 5 ♀♀; 25. 8. 2008–18. 9. 2008, 1 ♀, leg. H. Šefrová, det. V. Růžička, coll. V. Hula & J. Niedobová.

Thanatus vulgaris Simon, 1870 – Velvary, 23. 4. 2011, 1 ♀, leg. O. Zimmermann, det. V. Hula; Hradec Králové, září 2011, 2 ♂♂, 1 ♀, leg. V. Trailin, det. V. Hula. Druh šířící se

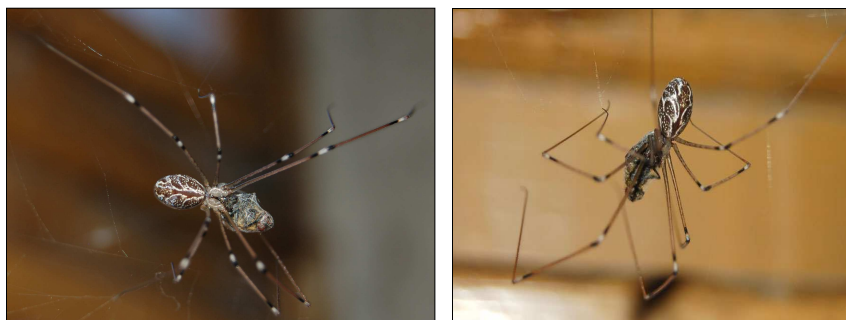
ve velkochovech cvrčků. Do České republiky se dostal ze Španělska s přepravkami na cvrčky. Původní pravděpodobně v USA. Dle informací od chovatelů je v každé odchovně cvrčků, ale dokladový materiál neexistuje. Na rozdíl od podobného *T. atratus* Simon, 1875 není pravděpodobně schopen žít mimo budovy.

S přechodem na verzi 12.0 Platnickova katalogu souvisí jedna změna jména našeho pavouka. Druh *Heriaeus melloteei* Simon, 1886 byl rozpoznán jako pouze asijský druh. Evropské exempláře zahrnované poslední dobou do variační šíře druhu náležejí druhu *Heriaeus oblongus* Simon, 1918, který byl vyjmut ze synonymie prvně jmenovaného druhu a opět osamostatněn.

K 10. prosinci 2011 tak registrujeme v České republice 861 druhů pavouků.

K nově zavlečeným druhům můžeme přidat třesavku *Holocnemus pluchei* (Scopoli, 1763). V roce 1993 jsme ji s J. Bucharem a J. Hajerem prvně pozorovali na Sicílii v pavučinách cyrtofor, později si je vysadil J. Hajer ve svém experimentálním skleníku v Ústí nad Labem (Hajer & Řeháková 2003). Bez přičinění některého z arachnologů pozoroval druh dne 21. srpna 2009 pan Karel Maršík, který ho vyfotografoval ve skladovém komplexu v Praze-Hloubětíně, kde sídlí i vietnamské firmy, kam se vozí zboží z Itálie atd. Jde o velmi nápadný druh; pokud by u nás zdomácněl, měli bychom ho snadno zaznamenat.

Vlastimil Růžička

Holocnemus pluchei (foto: R. Macek)

Sintula spiniger – pedipalpus a epigyna (Balogh & Loksa 1947)

Hahnia candida, nový druh pavouka pro ČR

Jediná samice tohoto druhu byla nalezena v zemi pasti při průzkumu pavouků v lesních fragmentech v jihozápadní části CHKO Český kras. Lokalita se nachází mezi obcemi Liteň a Vinařice, jedná se o mezofilní doubravu s příměsí habru na jihovýchodně exponovaném svahu se sklonem 12°.

H. candida patří mezi nejmenší zástupce rodu *Hahnia* v Evropě. Velikost těla je u samců 1,2–1,4 mm a u samic 1,4–1,7 mm, délka hlavohruď je 0,61 mm a šířka hlavohruď 0,48 mm. Celkové zbarvení těla je velmi světlé, obvykle nažloutlé nebo bělavé. Sekundární receptakula (umístěná vpředu) jsou výrazně větší než primární (umístěná za nimi). Duktus vytváří protáhlou, dopředu směřující kličku. Tibiální apofýza je charakteristicky zahnutá a bulbus je výrazně zakulacený.

Tento druh obývá detrit stepních a osluněných biotopů. *H. candida* je rozšířena na západě Evropy, Pyrenejském poloostrově, Bulharsku, Německu, Polsku, Rumunsku a Řecku. Nalezena byla také na severu Afriky a v Izraeli. Díky své velikosti a skrytému způsobu života se dá očekávat výskyt na více lokalitách, zejména v západní části našeho území.

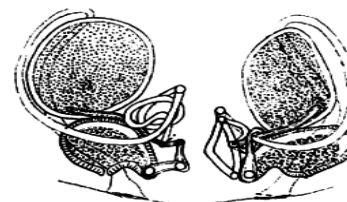
Zdroj obrázků:

HARM M. 1966. Die Deutschen Hahniidae (Arach., Araneae). *Senckenberg. Biol.* 47 (5): 345–370. In: NENTWIG W., BLICK T., GLOOR D., HÄNGGI A. & KROPF C. (eds), *Spiders of Europe. Version 6.2011*. Online at http://www.araneae.unibe.ch/Hahnia_candida-data-294.html

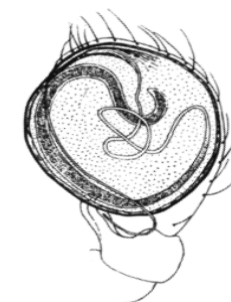
Poděkování:

Nález byl uskutečněn v rámci projektu Limity ochrany biodiverzity ve fragmentované krajině (SP/2D3/139/07).

Ondřej Machač & Michal Zedek

Vulva (Harm 1966)

Pedipalpus (Harm 1966)

Nory sklípkanů ze skupiny „trapdoor“

Důmyslné obydlí sklípkanů

Kolmo k zemi vybudované podzemní nory opatřené záklopkou, několik únikových cest, tak bych stručně charakterizoval úkryty sklípkanů, kterým se přezdívá trapdoor spiders, neboli pavouci "padající dveře". Tento název není daleko od pravdy, důvodem jsou důmyslné příbytky opatřené pavučinovým špuntem, který funguje na principu padacích dveří...

Tvary nor a poklopů jsou mezi čeleděmi a rody různé, a to od kruhového po písmeno D. Spodní plocha je nerovnoměrně vypouklá, s oblými okraji a je opatřena kroužkovitě umístěnými dírkami. Tyto dírky vytvářejí prostor pro uchopení, umožňující sklípkanovi těsně přitáhnout poklop. Několikrát jsem se setkal s natolik houževnatým držením záklopky, kterou nebylo možno vůbec otevřít ani s asistencí a vzájemným střídáním přesvědčovacích metod od zkušených domorodců. Pokud se cítí pavouk ohrožen, může navíc nečekaně bleskurychle příklop otevřít, nepříjemně kousnout a ve zlomku sekundy se znovu vrátit do nory a opět „za sebou zabouchnout dveře“. Pokud i tato metoda obrany selže, nic se neděje, má ještě několik možností, jak se vytrazit narušiteli z dosahu. Má k tomu zbudováno několik nouzových východů, tajných komůrek, které mohou být taktéž opatřeny důmyslně zamaskovaným krytem. Studovat tyto prastaré formy pavoukvců ve volné přírodě je nesmírně zajímavé, ale bohužel časově značně náročné.

Nalézt noru se zátkou může být často velkým problémem. Obvykle je zamaskována natolik důkladně, že splývá s okolím a i zkušenému oku pozorovatele se můžou zdát hnízda téměř neviditelná. Nory těchto prastarých organismů jsou jeden velký biologický unikát.

Dokonale ochrání majitele před nepřízní povětrnostních podmínek a teplotního šoku. Vlákna jsou navíc voděvzdorná a izolují noru proti záplavám jak v období sucha, tak naopak období dešťů. Stěny nory pokrývá silná vrstva pavučinových vláken. Tato vrstva zabraňuje spadávání půdy a napomáhá k vytváření vyváženého mikroklimatu. Vajíčka jsou obvykle uložena na dně nory a jsou přikryta vrstvou z vláken, aby byla chráněna před predátory, parazity nebo proti mikrobiálním infekcím. Nora zajišťuje ochranu během svlékání a páření. Sklípkan během svého života vyhloubí obvykle jen jednu noru a v průběhu let ji rozšiřuje. Hloubka nory je rozdílná v závislosti na překážkách v zemi, velikosti sklípkanu a druhu půdy. Sklípkaní používají při hloubení nor různé metody. Na svých klepítkách (chelicerach) mají speciální hřebenovité výrůstky nazývané rastelum, které používá k rozrušování půdy. Během počáteční fáze má nora 1,5–2 násobnou velikost pavouka. Po té následuje fáze zhotovení poklopu. Během třetí fáze hloubení je nora prodloužena až pod poklop. K odstranění půdy používají různé metody. Některé druhy vytlačují rozmělněnou půdu nohama nebo makadly. Jiné druhy tlačí chomáč tvořený z půdy a vláken, který vynesou za pomoci chelicery ven z nory.

Tvar poklopu

Padací dvířka jsou tvořena pružnou ohebnou chlopní, která je obvykle jen pokračováním vláknitého obložení stěn nory. Poklop je zhotovován z částek okolní půdy, proto pokud chceme, aby pavouci v zajetí vytvořili zajímavé záklopy, přidáváme do substrátu pevnou hlinu jako např. jílu apod. Venkovní strana je dobře maskována, rostlinný materiál vyskytující se v okolí nory je často zakomponován do poklopu. Mocnost a tvar je mezi čeleděmi, rody a druhy rozdílná. Záklopy od druhu pocházejících ze stepních oblastí mají jakési manžety – lem nory někdy mírně přesahuje přes povrch půdy. Tento krátký pružný límec spadá dovnitř,

aby zablokoval a zakamufloval vchod do nory. Pavouk noru nikdy neopouští, ani v případě vyčkávání na kořist. Při lovu poklop mírně pootevře, zaútočí až v případě, když je potrava v bezprostřední blízkosti nory. Bleskurychle vystartuje, ale zadečkem a nohama se neustále přidržuje ústí nory nebo záklopy.

Některé druhy používají jako vchodové dveře různé druhy náhražek, jako jsou kamínky, kůra nebo vlastní zadeček. Dr. Baum pozoroval sklípkanu, který si přivlastnil peníz a používal ho směle jako padací dvířka.

Metody lovu kořisti

Loviště a manévrovací prostor je omezen na blízké okolí kolem nory, na které může pavouk dosáhnout. Sklípkaní také využívají metody podobné systému včasné výstrahy, pokud to tak můžeme nazvat. Pavouci rozšiřují kontrolovaná loviště použitím soustavy sítí, větviček, trávy, různých kousků zeminy, které ukládají kolem nor. Vibrace jsou zachyceny, když se kořist tohoto detekčního materiálu dotkne. Sklípkan kořist většinou rozpozná vibračními receptory na makadlech a končetinách, které kontrolují detekční pavučinová vlákna rozmístěná v lovném prostoru. Potrava sklípkanu se skládá převážně z hmyzu a jiných pavoukvců. Nemohou si dovolit být příliš vybíraví. Pavouk celou dobu čeká s mírně pootevřeným víčkem na potencionální kořist, pokud je vhodná k ulovení, bleskově otevře poklop a zaútočí na ní.

Stanislav Macík

Determinace – tipy, rady, klíče...

Interaktivní klíč plachetnatek Anny Stäubli

Na pavučenky mám za nejlepší klíč ten Wiehleho, jinak jsem zvyklý na Millerův klíč, používám i knižní klíč *Spinnen Mitteleuropas*. V nouzi i internetovou verzi *Spinnen Europas* (<http://www.araneae.unibe.ch>), ano, jsou tam obrázky pěkně pohromadě. *Key to Linyphiidae*, obsažený v nabídce, mně nefungoval. Jenže pak mi syn nainstaloval (kvůli něčemu zcela jinému) potřebnou Java platformu...

Potýkal jsem se s pavučenkou – velmi nápadné makadlo, velmi nápadná epigyna. Žádná vzácnost, dostal jsem toho od Michala Zedka asi sedmdesát kusů, ale já to ne a ne nikde najít. K zbláznění. No a pak jsem tedy zjistil, že mi tenhle klíč už chodí...

Interaktivní klíč plachetnatek je postaven na jiném základě než dichotomické klíče. Zadávají se do něj hodnoty znaků bez jakéhokoliv pořadí. To je ohromná věc. (Kdysi jsem si dělal seznam plachetnatek, které mají na tibiích ventrální ostny; není jich mnoho, a když materiál vykazoval tenhle nápadný znak, řešení už se našlo snadno.) S každým přidaným znakem se okruh podezřelých zužuje. Nebudu vás dál napínat, nápadný zub na přední ploše chelicery to řeší – byl to *Mermessus trilobatus*.

Ano, zavlečený druh, který není v žádném knižním klíči, ani v základním klíči na stránkách *Spinnen Europas*. O jeho nálezu u nás referovali před třemi lety Řezáč a Dolanský ve zpravodaji Pavouk č. 26 (ale kdo si to má všechno pamatovat ☺). Takže upozorňuji jednak na výhody interaktivního klíče, jednak na to, že *Mermessus trilobatus* může být nacházen i ve velkých počtech, stejně jako byl kdysi Milanem Antušem zjištěn masový výskyt rovněž zavlečeného druhu *Ostearius melanopygius*.

Vlastimil Růžička

Faunistika

Krátké zprávy

Z faunistiky Krušných hor: Na Kamenné hoře zjištěno v suti za rok 2010–2011 pět glaciálních reliktvů: *Acantholycosa norvegica* (hojná populace), *Bathypantes eumenis buchari*, *Diplocentria bidentata*, *Robertus scoticus*, *Wubanoïdes uralensis lithodytes* (1 ♀, 1 ♂).

Antonín Roušar

Lokality

Vodouch stříbřitý ve Štramberku

Vidět na vlastní oči tohoto zajímavého pavouka v přírodě není tak snadné, jak by se mohlo zdát. Přestože se nejedná o super vzácného pavouka, díky jeho skrytému způsobu života není moc těch, kteří ho v přírodě pozorovali. Dalo by se říct, že vodouch stříbřitý je pavouk, který mě přivedl k arachnologii. Už jako malý kluk jsem ho obdivoval a bylo mým snem ho v přírodě spatřit. To se mi však dlouhou dobu nedařilo. A to jsem po něm pátral i v oblasti mokřadní arachnofauně zaslíbené – na Třeboňsku. Mé první setkání s vodouchem bylo až o několik let později ve Štramberku. Není snad u nás vhodnější místo k pozorování vodoucha než právě v botanické zahradě a arboretu ve městečku Štramberk nedaleko Kopřivnice. Arboretum je umístěno v bývalém vápencovém lomu na okraji turistického městečka. Správcem botanické zahrady je pan Pavlík, který je ke všem milovníkům přírody velmi vstřícný, a vstupné je zde dobrovolné. Vodouši zde žijí hojně v malých, vodním rostlinstvem bohatě zarostlých a prohlátných jezírkách. Čirá voda, malá velikost a hloubka jezírek, no zkrátka vodouch jako na dlani. Stačí jen rozhrnout závoj vodních rostlin a už se na vás třeptá zadeček obalený bublinkou vzduchu. Pečlivý pozorovatel může během chvíle najít několik vodouchů různého pohlaví i stáří. V polovině léta lze při troše štěstí pozorovat i samice hlídající v pavučinovém zvonu kulovitý kokon. Několikrát jsem zde našel vodouchy i se svými zvony dokonce pod kameny na dně jezírek! Pokud tedy neúspěšně pátráte po vodouchovi, udělejte si výlet do Štramberku a třeba potkáte i ještěrku zední nebo jasoně červenookého.

Ondřej Machač

Argyroneta aquatica (foto: O. Machač)

Biotop vodoucha ve Štramberku (foto: O. Machač)

Výzvy

Roztoči na pavoukvcích

Na kongresu v Polsku nebylo možné přehlédnout poster s nádhernou velkou fotografií nešťastného štírka, na kterém jsou přisátí nějakí roztoči. Protože jsem nedlouho před tím měl v rukách běžníka, na jehož zadečku byli také přisátí roztoči, dal jsem se s autorkou posteru do řeči. Upozornila mě, že jinde v sále má ještě dva další postery, jeden o roztočích na pavoucích a druhý o roztočích na sekáčích. Abstrakta jejich příspěvků jsou v kongresovém sborníku abstrakt a článek o roztočích na štírcích je právě publikován (Judson & Małol 2011).

Přinejmenším na pavoucích jsem roztoče viděl v tom jednom jediném případě. Když člověk na takovou kuriozitu narazí, těžko obvykle shání někoho, kdo by materiál mohl určit a zhodnotit. V případě roztočů parazitujících na pavoukvcích tedy takovou osobou je a materiálu se ráda ujme: Prof. Joanna Małol, Uniwersytet przyrodniczy, Institute of Biology, Kozuchowska 5B, 51-631 Wrocław, POLSKO; joanna.makol@up.wroc.pl.

JUDSON M., MAŁOL J. 2011: Pseudoscorpions (Chelonethi: Neobisiidae) parasitized by mites (Acari: Trombididae, Erythraeidae). *J. Arachnol.* **39** (2): 345–348.

Vlastimil Růžička

Zajímavost ze světa

Triumf Katalogu na ostrově sv. Patrika

25. Evropský arachnologický kongres v Řecku (2009) byl pro české arachnology v mnohém nevšední. Mimo jiné jsme se seznámili se sympatickým kurátorem Dublinského muzea Mylesem Nolanem. Vyprávěl nám o svém výzkumu a o jeho snu vypracovat pro každého pavouka ekologické charakteristiky a ty pak použít pro bioindikaci. Tedy jakási ostrovní obdoba toho, co v české kotlině zpracoval p. prof. Buchar.

Barvitě jsme mu vylíčili práci celé České arachnologické společnosti, která vyústila v sepsání Katalogu. A ten by samozřejmě Mylesovi neměl chybět! Katalog? Tvářil se Myles poněkud rozpačitě a snad jen ze zdvořilosti souhlasil s tím, že mu ho pošleme. Protože byly prázdniny a já na Prahu neměl ještě ani pomyslení, poslal jsem Katalog z venkovské pošty. Mezi babičkami čekajícími v úzké chodbičce takový balík samozřejmě vyvolal notný rozruch. A což teprve, když listonoška za přepážkou nechápavě opakovala „Do Irska?“

Asi za dva týdny přišel nadšený e-mail od Mylese. Vychvaloval Katalog a jásal nad jeho dokonalým provedením. Snad čekal, že mu přijde obyčejný čeklist, a náš Katalog mu vyrazil dech. „This is exactly the information I need,“ radostně zakončil svůj dopis. Uplynulý necelé dva roky a Myles stále zpracovává irskou arachnofaunu. Jeho poslední zpráva je vše říkající: „I have been making extensive use of Buchar and Ruzicka you will be glad to hear - a lovely book!“

Petr Dolejš

Arachnologická exkurze Jižní Morava 2011

Sraz byl před obecním úřadem, ale my jsme se sešli na zahrádce mutěnické restaurace. Což bylo strategicky nejvýhodnější místo: během konzumace oběda bylo možno kontrolovat nově příchozí. A dostavili se všichni.

A tak jsme záhy mohli vyrazit do terénu, neboť avizovaná studená fronta se viditelně blížila. Jako první jsme navštívili hodonínskou cihelnu, abychom mohli posoudit, nakolik nežádoucí nálet omezil populaci slíďáka *Pardosa nebulosa*. Na další lokalitě – tankodrom Pánov jsme dosbírali to, co jsme loni kvůli dešti nestihli.

Nezapomínali jsme na průběžné doplňování tekutin – přestože byl začátek května, bylo pěkně horko. To se odrazilo i večer ve sklípku, při koštu a nákupu vína.

Ráno bylo umyté nočním deštěm, a tak jsme zvolili ten nejsušší biotop – Váté písky Bzenec. Pavouci zde byli oproti broukům (chroustí rok) ve výrazně menšině. Například *Arctosa cinerea* se na PP Osypané břehy našla pouze jediná.

Bohužel místní restaurace nepočítaly s tak početnou výpravou (přepravovali jsme se celkem pěti auty), takže jsme bez velkých okolků mohli pokračovat s návštěvou dalších lokalit.

Dojeli jsme se až večer ve sklepě místního vyhlášeného vinaře a dověděli se vše možné o víně. Toho jsme vypili hojně a pomohli tak uvolnit místo v sudech pro další úrodu.

Následující den jsme vyrazili na dlouho odkládané Špidlázky. A po rychlém obědě na další dvě lokality podobného charakteru.

Exkurzi nelze hodnotit jinak než kladně. A to nejen pro to, že byla tentokrát tak vydařená na počasí a bohatá na účast...

Jan Erhart

Pardosa nebulosa (foto: J. Erhart)

Účastníci arachnoexkurze (foto: P. Dolejš)

Podzimní arachnoexkurze aneb JV Morava potřetí

Podzimní arachnologická exkurze se tento rok konala ve středu 5. října a organizace se zhostil Stanislav Macík. Exkurze to byla vpravdě komorní – kromě velitele se jí zúčastnili Klára Míková, Petr Dolejš a dva t. č. služebně nejmladší členové ČASu, Pavel Just a Adam Bořecký. Ano, bylo nás pět :-)

Na místo konání jsme s Pavlem dorazili již v úterý večer a první exkurze se konala do Standových chovů. Druhý den ráno nás Adam odvezl na lokalitu Vojenské cvičiště

u Bzence. Jen jsme párkrát smýkli, hned se ze sítěk drali *Uloborus walckenaerius*, *Simitidion simile*, *Steatoda albomaculata*, *Agalenatea redii*, *Oxyopes ramosus*, *Thomisus onustus*, *Tmarus piger*, všudypřítomní *Mangora acalypha* a *Pisaura mirabilis* a samozřejmě *Metellina segmentata* zastupující pavouky tzv. „podzimního aspektu“. Ve skulinách v zemi se snažila schovat *Alopecosa aculeata*. To, za čím jsem sem ale jel, na nás čekalo až na písčíně u lesa. Samozřejmě nic jiného nežli p. prof. Bucharem popsaná *Alopecosa psammophila*!

Následující lokalita, kterou jsme poctili svou přítomností, byly Váté písky. Z dalších ulovených pavouků potěšili *Eresus kollari*, *Hypsosinga albovittata*, *Alopecosa cursor* a *Berlandina cinerea*. Velkou radost nám udělaly neskutečně macaté a fotograficky velice atraktivní housenky lišaje prýscového.

Poslední navštívenou lokalitou byly Horky. Ty jsme znali již z 10. května 2010, ale říkali jsme si: „Co kdyby...“. Nu a bylo. Kromě dvojice pavouků *Alopecosa striatipes* a *Xysticus striatipes*, sekáče *Phalangium opilio* a notoricky známého roztoče *Ixodes ricinus* jsme objevili, světe div se, noru sklípkánka! A obydlenu!! Její mladý obyvatel nyní sdílí domácnost se Standou a všichni netrpělivě čekáme, který druh z něj vyrostle. Slíďáky rodu *Alopecosa* bedlivě ošetřuje Pavel a ostatní pavouci jsou spolu s některými dalšími z předešlých jihomoravských exkurzí na věky věků uloženi v arachnologické sbírce Zoologického oddělení Národního muzea pod evidenčními čísly P6A-5101 až P6A-5190.

Petr Dolejš

V typické arachnologické pozici na Horkách (foto: P. Dolejš)

Atypus sp. juv. z Horek (foto P. Dolejš)

Společenská rubrika

Svatba:

Dne 11. srpna 2011 se oženil Vít Céza s Veronikou Valentovou na Libeňském záměčku v Praze. Blahopřejeme a přejeeme hodně štěstí ve společném životě.

Obhajoba:

Dne 14. září 2011 přesvědčivě obhájil na katedře zoologie PřF UK v Praze Jan Raška svoji diplomovou práci pojmenovanou „Reakce skákavky *Evarcha arcuata* na aposematické

ploštica“. Práci vedla etoložka Doc. Mgr. Alice Exnerová, Ph.D., konzultoval přední odborník na ploštica prof. RNDr. Pavel Štys, DrSc. a oponoval Mgr. Jan Šobotník, Ph.D. Gratulujeme!

Arachnologický výrok roku:

Kdy: 14. května 2011, kde: PR Louky pod Kumstátem, kdo: Ivana Hradská
Petr D.: Co jsi to chytila?
Ivana: Samce od kopretiny!

Bibliografie

Česká bibliografie 2011

Pavouci

- BEZDĚK J. 2011: *Přehled živočišných druhů popsaných z území České republiky*. Mendelova univerzita v Brně, Brno, 420 pp. (in Czech, English summary).
- BLAŽEJ L. 2011: Sklípkaní v Českém Švýcarsku? [Mygalomorphs in the České Švýcarsko NP?] *Zpravodaj Správy Národního parku České Švýcarsko* **10** (2): 6 (in Czech).
- BOUTRY C., ŘEZÁČ M. & BLACKLEDGE T. A. 2011: Plasticity in major ampullate silk production in relation to spider phylogeny and ecology. *PloS One* **6** (7): e22467.
- BUCHAR J. & DOLANSKÝ J. 2011: New records of wolf spiders (Araneae: Lycosidae) in the Mediterranean. Nové nálezy slíďáků (Araneae: Lycosidae) z Mediteránu. *Klapalekiana* **47**: 5–11.
- CARDOSO P., PEKÁR S., JOCQUÉ R. & CODDINGTON J.A. 2011: Global patterns of guild composition and functional diversity of spiders. *PloS One* **6** (6): e21710.
- DOLANSKÝ J. 2011a: Rozšíření a stanovištní nároky zápřednic rodu *Cheiracanthium* (Araneae, Miturgidae) v Česku. Distribution and habitat preferences of spiders of the genus *Cheiracanthium* (Araneae, Miturgidae) in Czechia. *Vč. sb. přír. – Práce a studie* **18**: 125–140 (in Czech, English summary).
- DOLANSKÝ J. 2011b: Středoevropské zápřednice rodu *Cheiracanthium* (Araneae, Miturgidae), rozšíření, fenologie, stanovištní nároky [Central European prowling spiders of the genus *Cheiracanthium* (Araneae, Miturgidae), distribution, phenology, habitat preferences]. In KRUMPÁLOVÁ Z. (ed.), *9. Arachnologická konference, Zborník abstraktov, Východná, 14.–18. 9. 2011*, Katedra ekológie a environmentalistiky, Fakulta Prír. vied, Universita Konštantína Filozofa v Nitre, p. 18 (in Czech).
- DOLEJŠ P., BUCHAR J. & SMRŽ J. 2011a: Snovací aparát dvou vzácných slíďáků (Araneae: Lycosidae) – předběžné výsledky [Spinning apparatus of two rare wolf spiders (Araneae: Lycosidae) – preliminary results]. In BRYJA J., ŘEHÁK Z. & ZUKAL J. (eds), *Zoologické dny Brno 2011. Sborník abstraktů z konference 17.–18. února 2011. Ústav biologie obratlovců AV ČR, Brno*, p. 52 (in Czech).
- DOLEJŠ P., BUCHAR J. & SMRŽ J. 2011b: Life cycle and spinning apparatus of wolf spiders (Araneae: Lycosidae). In: LUBIN *et al.* (eds), *26th European Congress of Arachnology, Israel 2011, Program and Abstract Book, 4–8 September 2011*. Ben-Gurion University of the Negev, Israel, p. 79.
- DOLEJŠ P., KOŘÍNKOVÁ T., MUSILOVÁ J., OPATOVÁ V., KUBCOVÁ L., BUCHAR J. & KRÁL J. 2011: Karyotypes of central European spiders of the genera *Arctosa*, *Tricca*, and *Xerolycosa* (Araneae: Lycosidae). *Eur. J. Entomol.* **108** (1): 1–16.
- DOLEJŠ P. & KŮRKA A. 2011: Sběrka plachetnatek (Araneae: Linyphiidae) prof. Františka Millera uložená v Národním muzeu v Praze [Prof. František Miller's collection of money spiders (Araneae: Linyphiidae) deposited in the National Museum in Prague (Czech Republic)]. In HARABIŠ F. & SOLSKÝ M. (eds), *Kostelecké inspirování 2011, Sborník abstraktů 3. ročníku konference konané 23.–24. 11. 2011*, FŽP ČZU Praha, p. 29 (in Czech).
- DRBALOVÁ K. 2011a: Variability of opisthosomal coloration of spider *Dictyna uncinata*. *Conference of the International Journal of Arts and Sciences* **4** (1): 77–84.
- DRBALOVÁ K. R. 2011b: Changes in coloration of *Nigma flavescens* (Walckenaer, 1830) depending on sex and ontogenetic development. *Conference of the International Journal of Arts and Sciences* **3** (1): 31–40.
- DRBALOVÁ K. & TITĚROVÁ M. 2011a: Snovací aparát pavouka druhu *Meta menardi* (Latreille 1804) [The Spinning Apparatus of the Spider *Meta menardi* (Latreille 1804)]. In BRYJA J., ŘEHÁK Z. & ZUKAL J. (eds), *Zoologické dny Brno 2011. Sborník abstraktů z konference 17.–18. února 2011. Ústav biologie obratlovců AV ČR, Brno*, p. 54 (in Czech).
- DRBALOVÁ K. R. & TITĚROVÁ M. 2011b: The External Spinning Apparatus of the Spider *Meta menardi* (Latreille 1804). *Conference of the International Journal of Arts and Sciences* **3** (1): 189–202.
- FORMAN M., KRÁL J. & NGUEN P. 2011: Karyotype evolution and detection of 18S rRNA genes in the superfamily Eresoidea. In: LUBIN *et al.* (eds), *26th European Congress of Arachnology, Israel 2011, Program and Abstract Book, 4–8 September 2011*. Ben-Gurion University of the Negev, Israel, p. 36.
- GUERRERO M. C. & PEKÁR S. 2011: Abuse of ant pheromones for prey search in ant-eating spiders. In: LUBIN *et al.* (eds), *26th European Congress of Arachnology, Israel 2011, Program and Abstract Book, 4–8 September 2011*. Ben-Gurion University of the Negev, Israel, p. 130.
- HAJER J., HAJER J. & PLÍSKOVÁ E. 2011a: The first document case of loxoscelism in Central Europe – Case report. *HealthMED* **5** (3): 576–582.
- HAJER J., HAJER J. & ŘEHÁKOVÁ E. 2011b: Mating behaviour of *Theridiosoma gemmosum* (Araneae: Theridiosomatidae) – the unusual role of the mating dragline silk. *Arch. Biol. Sci.* **63** (1): 199–208.
- HERBERSTEIN M. E., SCHNEIDER J. M., HARMER A. M. T., GASKETT A. C., ROBINSON K., SHADDICK K., SOETKAMP D., WILSON P. D., PEKÁR S. & ELGAR M. A. 2011: Sperm storage and copulation duration in a sexually cannibalistic spider. *J. Ethol.* **29** (1): 9–15.
- HULA V., KOŠULIČ O. & FOIT J. 2011: Spiders under coppice management – an experiment with light volume. In: LUBIN *et al.* (eds), *26th European Congress of Arachnology, Israel 2011, Program and Abstract Book, 4–8 September 2011*. Ben-Gurion University of the Negev, Israel, p. 134.
- HULA V. & NIEDOBOVÁ L. 2011: Spiders of Socotra Island. In: LUBIN *et al.* (eds), *26th European Congress of Arachnology, Israel 2011, Program and Abstract Book, 4–8 September 2011*. Ben-Gurion University of the Negev, Israel, p. 111.
- CHALUPSKÝ J. 2011: „Zápřednice jedovatá“ Doplněk k článku (DDD 03/10, 104) [“*Cheiracanthium puncturium*”, addendum to the article (DDD 03/10, 104)]. *Zpravodaj DDD* **20** (1): 47 (in Czech).
- KORENKO S. 2011: Blanokřídlí parazitoidi (Polysphinctini) sieťových pavúkov (Araneae) v korunách ovocných stromov a ich asociácia k špecifickému druhu hostiteľa [Ichneumonid parasitoids (Polysphinctini) of web spiders (Araneae) in fruit tree canopy and their specific host association]. In BRYJA J., ŘEHÁK Z. & ZUKAL J. (eds), *Zoologické dny Brno 2011. Sborník abstraktů z konference 17.–18. února 2011. Ústav biologie obratlovců AV ČR, Brno*, pp. 110–111 (in Czech).

- KORENKO S., ISAIA M. & PEKÁR S. 2011: Three-dimensional web as defence for parasitoid larva. In: LUBIN *et al.* (eds), *26th European Congress of Arachnology, Israel 2011, Program and Abstract Book, 4–8 September 2011*. Ben-Gurion University of the Negev, Israel, p. 53.
- KORENKO S., KULA E., ŠIMON V., MICHALKOVÁ V. & PEKÁR S. 2011: Are arboreal spiders associated to particular tree canopies? *North-West J. Zool.* **7** (2): 261–269.
- KORENKO S., MICHALKOVÁ V., ZWAKHALS K. & PEKÁR S. 2011: Host specificity and temporal and seasonal shifts in host preference of a web-spider parasitoid *Zatyptota percontatoria*. *J. Insect Sci.* **11**: 101.
- KORENKO S. & PEKÁR S. 2011: A parasitoid wasp induces overwintering behaviour in its spider host. *PLoS One* **6** (9): e24628.
- KOŠULIČ O. & HULA V. 2011a: Arachnafauna přírodní rezervace Louky pod Kumstátem [Arachnafauna of Louky pod Kumstátem Nature Reserve (Czech Republic)]. In BRYJA J., ŘEHÁK Z. & ZUKAL J. (eds), *Zoologické dny Brno 2011. Sborník abstraktů z konference 17.–18. února 2011*. Ústav biologie obratlovců AV ČR, Brno, pp. 112–113 (in Czech).
- KOŠULIČ O. & HULA V. 2011b: The wolf spiders (Araneae, Lycosidae) of the eastern part of the Hustopeče bioregion. *Acta Mus. Moraviae, Sci. Biol.* **96** (1): 29–40.
- KOŠULIČ O. & HULA V. 2011c: Spiders of vineyard terraces in the northern part of Pannonian region (South Moravia, Czech Republic) – a preliminary results. In: LUBIN *et al.* (eds), *26th European Congress of Arachnology, Israel 2011, Program and Abstract Book, 4–8 September 2011*. Ben-Gurion University of the Negev, Israel, p. 135.
- KOŠULIČ O., HULA V. & NIEDOBOVÁ J. 2011: Affinity of rare species *Cheiracanthium pennyi* and *Cheiracanthium montanum* (Araneae: Miturgidae) to land snail shells – reasons for poorly known ecology in the Czech Republic? In: LUBIN *et al.* (eds), *26th European Congress of Arachnology, Israel 2011, Program and Abstract Book, 4–8 September 2011*. Ben-Gurion University of the Negev, Israel, p. 136.
- KRÁL J., KOŘÍNKOVÁ T., FORMAN M. 2011: Origin of spider sex chromosomes: lessons from meiosis of entelegynes and mygalomorphs. In: LUBIN *et al.* (eds), *26th European Congress of Arachnology, Israel 2011, Program and Abstract Book, 4–8 September 2011*. Ben-Gurion University of the Negev, Israel, p. 37.
- KRÁL J., KOŘÍNKOVÁ T., FORMAN M. & KRKAVCOVÁ L. 2011: Insights into the meiotic behavior and evolution of multiple sex chromosome system in spiders. *Cytogenet. Genome Res.* **133** (1): 43–66.
- KŮRKA A. 2011a: Pavouci. In NOVOTNÝ T. & KLEMENTOVÁ J. (eds), *Roztoky očima staletí I. díl*. Město Roztoky, 132 pp. (in Czech, English and German summary).
- KŮRKA A. 2011b: RNDr. Jiří Baum – významný český arachnolog, cestovatel a spisovatel [RNDr. Jiří Baum – an important Czech arachnologist, traveller, and writer]. In KRUMPÁLOVÁ Z. (ed.), *9. Arachnologická konference, Zborník abstraktov, Východná, 14.–18. 9. 2011*, Katedra ekologie a environmentalistiky, Fakulta Prír. vied, Universita Konštantína Filozofa v Nitre, pp. 30–31 (in Czech).
- KŮRKA A. & BUCHAR J. 2011: Pavouci (Araneae) údolí Jizery v okolí Semil. Spiders (Araneae) of the Jizera valley near Semily. *Sborn. Severočes. Muž. – Přír. Vědy* **29**: 107–135.
- KŮRKA A. & DOLEJŠ P. 2011: Pavouci kavylové stepi u Brozany v dolním Poohří (severní Čechy). Spiders of the feather-grass steppe near Brozany in the lower Ohře river basin (northern Bohemia). *Sborn. Severočes. Muž. – Přír. Vědy* **29**: 137–148.
- KŮRKA A. & HRADSKÁ I. 2011: Pavouci Šumavy – dosavadní poznatky [Spiders of the Šumava Mts. (Bohemian Forest) – current state of knowledge]. In BRYJA J., ŘEHÁK Z. & ZUKAL J. (eds), *Zoologické dny Brno 2011. Sborník abstraktů z konference 17.–18. února 2011*. Ústav biologie obratlovců AV ČR, Brno, pp. 124–125 (in Czech).
- LAŠKA V., KOPECKÝ O., RŮŽIČKA V., MIKULA J., VÉLE A., ŠARAPATKA B. & TUF I. H. 2011: Vertical distribution of spiders in soil. *J. Arachnol.* **39** (3): 393–398.
- LÍZNAROVÁ E., SENTENSKÁ L. & PEKÁR S. 2011: Lokální specializace a kondiční strategie v lovu kořisti u pavouka *Oecobius navus* [Local trophic specialisation and predatory versatility in a spider *Oecobius navus*]. In BRYJA J., ŘEHÁK Z. & ZUKAL J. (eds), *Zoologické dny Brno 2011. Sborník abstraktů z konference 17.–18. února 2011*. Ústav biologie obratlovců AV ČR, Brno, p. 133 (in Czech).
- LÍZNAROVÁ E., SENTENSKÁ L. & PEKÁR S. 2011: Predatory versatility enhances local trophic specialisation in a cosmopolitan carnivorous predator. In: LUBIN *et al.* (eds), *26th European Congress of Arachnology, Israel 2011, Program and Abstract Book, 4–8 September 2011*. Ben-Gurion University of the Negev, Israel, p. 42.
- MAJKUS Z. 2011a: RNDr. Antonín Kůrka – jubilant, arachnolog a cestovatel (nebo i – poslední faunistik v Čechách) [RNDr. Antonín Kůrka – a jubilant, arachnologist, and traveller (or also – the last faunistik in Bohemia)]. In KRUMPÁLOVÁ Z. (ed.), *9. Arachnologická konference, Zborník abstraktov, Východná, 14.–18. 9. 2011*, Katedra ekologie a environmentalistiky, Fakulta Prír. vied, Universita Konštantína Filozofa v Nitre, pp. 9–10 (in Czech).
- MAJKUS Z. 2011b: Černouhelná halda jako ekosystém [Black coal heap as an ecosystem]. In KRUMPÁLOVÁ Z. (ed.), *9. Arachnologická konference, Zborník abstraktov, Východná, 14.–18. 9. 2011*, Katedra ekologie a environmentalistiky, Fakulta Prír. vied, Universita Konštantína Filozofa v Nitre, pp. 32–34 (in Czech).
- MORA E., DECAE A., OPATOVÁ V. & ARNEDO M.A. 2011: Evolutionary significance of the reduction of the spinning apparatus in Mediterranean trapdoor spiders (Araneae, Nemesiidae). In: LUBIN *et al.* (eds), *26th European Congress of Arachnology, Israel 2011, Program and Abstract Book, 4–8 September 2011*. Ben-Gurion University of the Negev, Israel, p. 27.
- NEDVĚD O., PEKÁR S., BEZDĚČKA P., LÍZNAROVÁ E., ŘEZÁČ M., SCHMITT M. & SENTENSKÁ L. 2011: Ecology of Arachnida alien to Europe. *BioControl* **56**: 539–550.
- NIEDOBOVÁ J., HULA V. & ŠTASTNÁ P. 2011: Spiders (Araneida) from the slopes of Macošská stráň and Vilémovická stráň (Moravský kras Protected Landscape Area, Czech Republic). *Acta Mus. Moraviae, Sci. Biol.* **96** (1): 1–27.
- OPATOVA V. & ARNEDO M.A. 2011: Colonization pathways and phylogeography of the Canary Islands endemic trap-door spider *Titanidiops canariensis* (Araneae, Idiopidae). In: LUBIN *et al.* (eds), *26th European Congress of Arachnology, Israel 2011, Program and Abstract Book, 4–8 September 2011*. Ben-Gurion University of the Negev, Israel, p. 30.
- PEKÁR S. 2011: Overview of prey-specialized spiders and their adaptations. In: LUBIN *et al.* (eds), *26th European Congress of Arachnology, Israel 2011, Program and Abstract Book, 4–8 September 2011*. Ben-Gurion University of the Negev, Israel, p. 40.
- PEKÁR S., BILDE T. & MARTIŠOVÁ M. 2011: Intersexual trophic niche partitioning in an ant-eating spider (Araneae: Zodariidae). *PLoS One* **6** (1): e14603.
- PEKÁR S., CARDOSO P., BARRIGA J. C. & CARVALHO J. C. 2011: Update to the zodariid spider fauna of the Iberian Peninsula and Madeira (Araneae: Zodariidae). *Zootaxa* **2814**: 19–32.
- PEKÁR S. & HADDAD C. R. 2011: Trophic strategy of ant-eating *Mexcala elegans* (Araneae: Salticidae): Looking for evidence of evolution of prey-specialization. *J. Arachnol.* **39** (1): 133–138.
- PEKÁR S. & JARAB M. 2011a: Assessment of color and behavioral resemblance to models by inaccurate myrmecomorphic spiders (Araneae). *Invertebr. Biol.* **130** (1): 83–90.
- PEKÁR S. & JARAB M. 2011b: Life-history constraints in inaccurate Batesian myrmecomorphic spiders (Araneae: Corinnidae, Gnaphosidae). *Eur. J. Entomol.* **108** (2): 255–260.

- PEKÁR S., JARAB M., FROMHAGE L. & HERBERSTEIN M. E. 2011: Is the evolution of inaccurate mimicry a result of selection by a suit of predators? A case study using myrmecomorphic spiders. *Am. Nat.* **178** (1): 124–134.
- PEKÁR S. & JIROŠ P. 2011: Do ant-mimics imitate cuticular hydrocarbons of their models? *Anim. Behav.* **82** (5): 1193–1199.
- PEKÁR S., MAYNTZ D., RIBERIO T. & HERBERSTEIN M. E. 2011: Specialist ant-eating spiders selectively feed on different body parts to balance nutrient intake. In BRYJA J., ŘEHÁK Z. & ZUKAL J. (eds), *Zoologické dny Brno 2011. Sborník abstraktů z konference 17.–18. února 2011*. Ústav biologie obratlovců AV ČR, Brno, pp. 175–176.
- PEKÁR S., ŠOBOTNÍK J. & LUBIN Y. 2011: Armoured spiderman: morphological and behavioural adaptations of a specialised araneophagous predator (Araneae: Palpimanidae). *Naturwissenschaften* **98** (7): 593–603.
- RAŠKA J. 2011: *Reakce skákavky Evarcha arcuata na aposematické plošnice. Reactions of the jumping spider Evarcha arcuata to aposematic true bugs*. MSc. thesis, Charles University in Prague, Praha, 60 pp. (in Czech, English abstract).
- ŘEZÁČ M. 2011a: Speciation mode of woodlouse spiders (Araneae: Dysderidae) with sympatric distribution. In BRYJA J., ŘEHÁK Z. & ZUKAL J. (eds), *Zoologické dny Brno 2011. Sborník abstraktů z konference 17.–18. února 2011*. Ústav biologie obratlovců AV ČR, Brno, pp. 194–195.
- ŘEZÁČ M. 2011b: Stavba a funkce snovacích žláz pavouků [Morphology and function of spider spinning glands]. In BRYJA J., ŘEHÁK Z. & ZUKAL J. (eds), *Zoologické dny Brno 2011. Sborník abstraktů z konference 17.–18. února 2011*. Ústav biologie obratlovců AV ČR, Brno, p. 195 (in Czech).
- ŘEZÁČ M. & KREJSOVÁ K. 2011: Why several capturing tactics evolved in woodlice eating *Dysdera* spiders? In: LUBIN *et al.* (eds), *26th European Congress of Arachnology, Israel 2011, Program and Abstract Book, 4–8 September 2011*. Ben-Gurion University of the Negev, Israel, p. 43.
- ŘEZÁČ M. & MACHAČ O. 2011: Evropský pavouk roku 2011 – pokoutník nálevkovitý. European spider of the year 2011 – *Agelena labyrinthica*. *Živa* **59** (2): 78–79 (in Czech, English summary).
- ROGGENBUCK H., PEKÁR S. & SCHNEIDER J. M. 2011: Sexual cannibalism in the European garden spider *Araneus diadematus*: the roles of female hunger and mate size dimorphism. *Anim. Behav.* **81** (4): 749–755.
- ROUŠAR A. 2011: Pavouci Klínovce – Krušné hory [Spiders of the Klínovec – Ore Mountains]. *Památky, příroda, život* **43** (1): 8–12 (in Czech).
- RŮŽIČKA V. 2011a: Central European habitats inhabited by spiders with disjunctive distribution. *Pol. J. Ecol.* **59** (2): 367–380.
- RŮŽIČKA V. 2011b: Pavouci přírodní rezervace Čertova skála na Křivoklátsku. Spiders of the „Čertova Skála“/Devil's Rock Nature Reserve, the Křivoklátsko Protected Landscape Area. *Bohem. cent.* **31**: 243–248 (in Czech, English summary).
- RŮŽIČKA V., LAŠKA V., MIKULA J. & TUF I. H. 2011: Morphological adaptations of *Porrhomma* spiders inhabiting soil. *J. Arachnol.* **39** (2): 355–357.
- RŮŽIČKA V. & MLEJNEK R. 2011: Jeskynní pavouci [Cave spiders]. In ŠIMEČKOVÁ B. (ed.), *Zpřístupněné jeskyně 2010. Ročenka Správy jeskyní České republiky*. Správa jeskyní České republiky, Průhonice, pp. 64–65 (in Czech).
- SENTENSKÁ L. & PEKÁR S. 2011: Reversní sexuální kanibalismus u pavouka druhu *Micaria sociabilis* [Reversed sexual cannibalism in a spider *Micaria sociabilis*]. In BRYJA J., ŘEHÁK Z. & ZUKAL J. (eds), *Zoologické dny Brno 2011. Sborník abstraktů z konference 17.–18. února 2011*. Ústav biologie obratlovců AV ČR, Brno, p. 198 (in Czech).

- SENTENSKÁ L. & PEKÁR S. 2011: Factors affecting frequency of reversed sexual cannibalism in *M. sociabilis*. In: LUBIN *et al.* (eds), *26th European Congress of Arachnology, Israel 2011, Program and Abstract Book, 4–8 September 2011*. Ben-Gurion University of the Negev, Israel, p. 88.
- ŽILA P. & MAJKUS Z. 2011: Ekologicko-faunistická charakteristika araneocenóz odvalu Dolu Odra [Ecological-faunistic characteristics of araneocenosis of Důl Odra roll]. In KRUMPÁLOVÁ Z. (ed.), *9. Arachnologická konference, Zborník abstraktov, Východná, 14.–18. 9. 2011*, Katedra ekológie a environmentalistiky, Fakulta Prír. vied, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, pp. 45–47 (in Slovak).

Štúdi

- ARMAS L. F. DE, TERUEL R. & KOVÁŘÍK F. 2011: Redescription of *Centruroides granosus* (Thorell, 1876) and identity of *Centruroides granosus simplex* Thorell, 1876 (Scorpiones: Buthidae). *Euscorpius* **127**: 1–11.
- CHIARLE A., KOVÁŘÍK F., LEVI L. & GAVETTI E. 2011: The scorpions (Arachnida, Scorpiones) collections held at the «Museo Regionale di Scienze Naturali» of Turin (Italy). In: LUBIN *et al.* (eds), *26th European Congress of Arachnology, Israel 2011, Program and Abstract Book, 4–8 September 2011*. Ben-Gurion University of the Negev, Israel, p. 106.
- KOVÁŘÍK F. 2011a: *Buthus awashensis* sp. n. from Ethiopia (Scorpiones, Buthidae). *Euscorpius* **128**: 1–6.
- KOVÁŘÍK F. 2011b: A review of the subgenus *Pandinus* Thorell, 1876 with descriptions of two new species from Uganda and Ethiopia (Scorpiones, Scorpionidae). *Euscorpius* **129**: 1–18.
- KOVÁŘÍK F. & AHMED Z. 2011: *Compsobuthus indicus* sp. n. from Pakistan (Scorpiones: Buthidae). *Euscorpius* **108**: 1–3.
- KOVÁŘÍK F. & MAZUCH T. 2011: *Hemiscorpius novaki* sp. n. from Somaliland (Scorpiones: Hemiscorpiidae). *Euscorpius* **126**: 1–9.
- KOVÁŘÍK F., YAĞMUR E. A., FET V. & NAVIDPOUR S. 2011: On two subspecies of *Mesobuthus eupeus* (C. L. Koch, 1839) in Turkey (Scorpiones: Buthidae). *Euscorpius* **109**: 1–15.
- NAVIDPOUR S., EZATKHAH M., KOVÁŘÍK F., SOLEGLAD M. E. & FET V. 2011: Scorpions of Iran (Arachnida, Scorpiones). Part VII. Kerman Province. *Euscorpius* **131**: 1–32.
- TERUEL R. & KOVÁŘÍK F. 2011: Redescription and taxonomic position of *Tityus atriventer* Pocock, 1897 (Scorpiones: Buthidae). *Euscorpius* **115**: 1–9.

Štúrci

- CHRISTOPHORYOVÁ J., KRAJČOVIČOVÁ K. & KRUMPÁL M. 2011: Opis všetkých vývinových štádií *Allochernes peregrinus* Lohmander, 1939 (Pseudoscorpiones, Chernetidae) [Description of all ontogenetical stages of *Allochernes peregrinus* Lohmander, 1939 (Pseudoscorpiones, Chernetidae)]. In KRUMPÁLOVÁ Z. (ed.), *9. Arachnologická konference, Zborník abstraktov, Východná, 14.–18. 9. 2011*, Katedra ekológie a environmentalistiky, Fakulta Prír. vied, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, pp. 24–25 (in Slovak).
- CHRISTOPHORYOVÁ J., ŠTÁHLAVSKÝ F. & FEDOR P. 2011: An updated identification key to the pseudoscorpions (Arachnida: Pseudoscorpiones) of the Czech Republic and Slovakia. *Zootaxa* **2876**: 35–48.
- KRAJČOVIČOVÁ K., KRUMPÁL M. & TAJOVSKÝ K. 2011: Štúríky (Neobisiidae) Českého krasu [Pseudoscorpions (Neobisiidae) of the Bohemian Karst]. In KRUMPÁLOVÁ Z. (ed.), *9. Arachnologická konference, Zborník abstraktov, Východná, 14.–18. 9. 2011*, Katedra

ekologie a environmentalistiky, Fakulta Prír. vied, Universita Konštantína Filozofa v Nitre, p. 26 (in Slovak).

ŠŤAHLAVSKÝ F. 2011: Štírci (Arachnida: Pseudoscorpiones) CHKO Třeboňsko a okolí. *Klapalekiana* **47**: 247–258.

Britská bibliografie 2011

V roce 2011 vyšlo v *Bulletin of the British arachnological Society* celkem 15 článků a další postřehy a reportáže byly publikovány v *The Newsletter of the British arachnological Society*. Pozornost si jistě zaslouží dva články, které díky své délce zabraly přes polovinu časopisu. Prvním je etologie lovcíka hajního (Nitzsche 2011), ve kterém se autor dopustil drobného zeměpisného faux-pas, poté co umístil Prahu na Slovensko (a jistě neměl na mysli malou slovenskou obec téhož jména). Druhým článkem je seznam pavouků řeckého ostrova Chios (Russell-Smith et al. 2011). Pozoruhodná jsou sdělení Hishama El-Hennawyho (mimořádně, studoval v Praze) o nálezů vylisovaných kruháčků – nejprve v anglicko-arabském slovníku (El-Hennawy 2011a) a pak dokonce v Koránu (El-Hennawy 2011b)! Nabádám tedy všechny, aby si pečlivě prošli knihy ve svých knihovnách – kdo ví, třeba tímto způsobem objevíme nové druhy pavouků pro Českou republiku :-)

AISENBERG A. & PERETTI A. V. 2011: Male burrow digging in a sex role-reversed spider inhabiting water-margin environments. *Bull. Br. arachnol. Soc.* **15** (6): 201–204.

BECCALONI J. 2011: B.A.S. A.G.M. at Belstead House, Ipswich, 24th – 26th June 2011. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **122**: 1–2.

BILLINGHURST C. 2011: Obituary: Andy Callow FRPS. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **120**: 8–9.

BINDING A. 2011: Banana spider found in Lincolnshire. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **121**: 8.

BURGER M. & CARRERA P. C. 2011: Copulatory behaviour of the goblin spider *Silhouettella loricatula* (Arachnida: Araneae: Oonopidae). *Bull. Br. arachnol. Soc.* **15** (5): 173–178.

DAWSON I. K. MERRETT P. & RUSSELL-SMITH A. 2011: *Diplocephalus graecus* (O. P.-Cambridge, 1872) from three localities in Britain (Araneae: Linyphiidae). *Bull. Br. arachnol. Soc.* **15** (6): 211–212.

DESOUKY M. M. & ALSHAMMARI A. M. 2011: Scorpions of the Ha'il Region, northern Saudi Arabia, and molecular phylogenetics of two common species, *Androctonus crassicauda* and *Scorpio maurus kruglovi*. *Bull. Br. arachnol. Soc.* **15** (6): 193–200.

DI POMPEO P., KULCZYCKI A., LEGITTIMO C. M. & SIMEON E. 2011: New records for Europe: *Argiope trifasciata* (Forsskål, 1775) from Italy and Malta (Araneae, Araneidae). *Bull. Br. arachnol. Soc.* **15** (6): 205–208.

DUNLOP J. A. 2011a: Book review: Fossil spiders. The evolutionary history of a mega-diverse order. By David Penney & Paul A. Selden. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **121**: 14–15.

DUNLOP J. A. 2011b: Book review: Arachnidi sotterranei delle Alpi Occidentali italiane / Subterranean arachnids of the western Italian Alps (Arachnida: Araneae, Opiliones, Palpigradi, Pseudoscorpiones). By Marco Isaia and Colleagues. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **122**: 18–19.

EL-HENNAWY H. K. 2011a: *Oecobius navus* Found Squashed Inside a Dictionary! *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **121**: 4–5.

EL-HENNAWY H. K. 2011b: *Oecobius cellariorum* Found Squashed Inside the Holy Koran in Jordan. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **122**: 3–4.

GABRIEL R. 2011a: Daytime Activity, Unusual Habitation and Appendage Regeneration in an Unidentified Species of *Sericopelma* Ausserer, 1875 (Araneae: Theraphosidae). *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **121**: 9–11.

GABRIEL R. 2011b: *Nhandu carapoensis* Lucas, 1983 the senior synonym of *Nhandu tripartitus* Schmidt, 1997 (Araneae: Theraphosidae: Theraphosinae). *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **121**: 11–13.

GABRIEL R. 2011c: Some notes on the development of the young and parasites of *Eusparassus walckenaeri* (Audouin, 1826) collected in Turkey (Araneae, Sparassidae). *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **122**: 9–12.

GALLON R. C. 2011a: *Cicurina cicur* (Fabricius, 1793) a dictynid spider new to Caernarvonshire, North Wales. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **120**: 9.

GALLON R. C. 2011b: Field observations on *Pterinochilus murinus* Pocock, 1897 and *Ceratogyrus meridionalis* (Hirst, 1907) in Malawi. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **122**: 15–17.

GALLON R. C. & ENGELBRECHT I. 2011: A new *Pterinochilus* species from South Africa (Araneae, Theraphosidae, Harpactirinae). *Bull. Br. arachnol. Soc.* **15** (4): 121–126.

HAUPT J. 2011: Moulting of a whipscorpion – and its phylogenetic implications. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **120**: 7–8.

JÄGER P., MCCOWAN D. & RUSSELL-SMITH T. 2011: First record of *Olios suavis* for southern Europe in Cyprus (Araneae: Sparassidae: Sparassinae). *Bull. Br. arachnol. Soc.* **15** (4): 127–129.

JÄGER P. & GROMOV A. V. 2011: First record of *Latrodectus dahli* Levi, 1959 from Morocco, Turkey, Turkmenistan and the United Arab Emirates. *Bull. Br. arachnol. Soc.* **15** (6): 188–192.

JOCQUÉ R. & RUSSELL-SMITH A. 2011: A new species of *Cithaeron* from South Africa (Araneae: Cithaeronidae). *Bull. Br. arachnol. Soc.* **15** (6): 209–210.

JOCQUÉ R., RUSSELL-SMITH A. & ALDERWEIRELDT M. 2011: *Katableps*, a new genus of lycosid spider from the forests of Madagascar (Araneae: Lycosidae). *Bull. Br. arachnol. Soc.* **15** (6): 181–187.

JONES E. 2011: Observations on *Theridiosoma gemmosum*. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **122**: 5–8.

LEGG G. 2011: Pseudoscorpion Recording Scheme. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **121**: 14.

LOGUNOV D. 2011a: Eric Duffey's spider collection in the Manchester Museum. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **122**: 8.

LOGUNOV D. 2011b: On a small spider (Araneae) collection from the Pirin Mountains, Bulgaria. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **122**: 8–9.

NITZSCHE R. O. M. 2011: Courtship, mating and agonistic behaviour in *Pisaura mirabilis* (Clerck, 1757). *Bull. Br. arachnol. Soc.* **15** (4): 93–120.

OXFORD G. 2011a: Death of an urban myth – parthenogenesis in *Uloborus plumipes*. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **121**: 6–8.

OXFORD G. 2011b: New honorary member – Professor Norman Platnick. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **122**: 3–4.

PANZERA A., PERDOMO C. & PÉREZ-MILES F. 2011: *Schismatothele benedettii*, a new species of tarantula from amazonic Brazil (Araneae, Theraphosidae). *Bull. Br. arachnol. Soc.* **15** (4): 130–132.

PENNEY D. 2011a: Grandoculidae: a new fossil spider family from the Upper Cretaceous of Canada. *Bull. Br. arachnol. Soc.* **15** (5): 179–180.

PENNEY D. 2011b: New techniques for studying fossil spiders in amber. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **121**: 1–5.

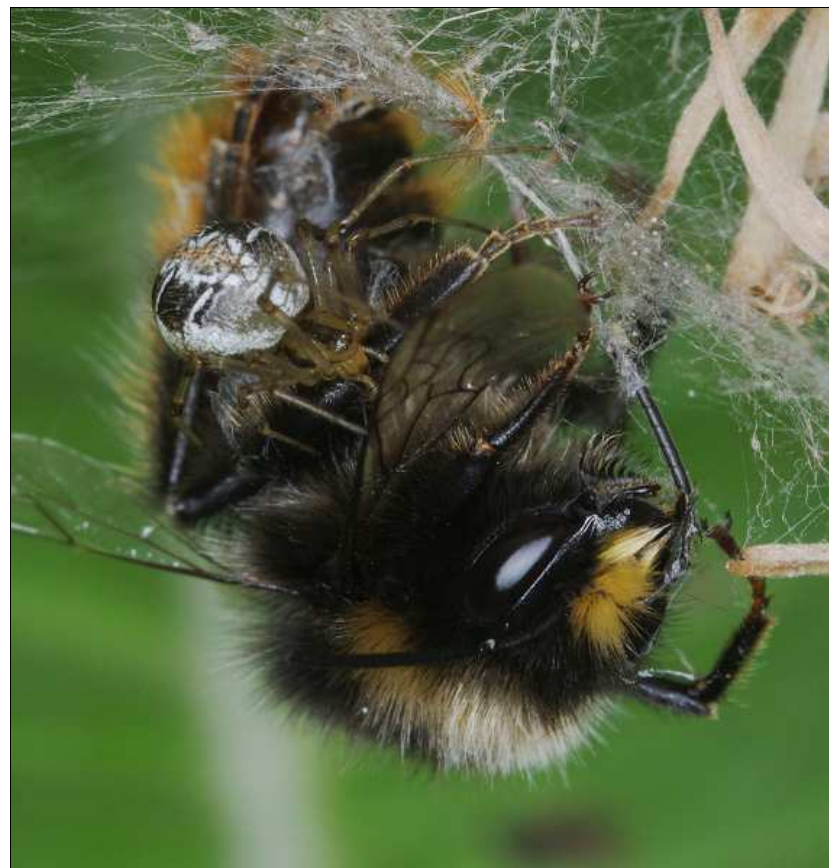
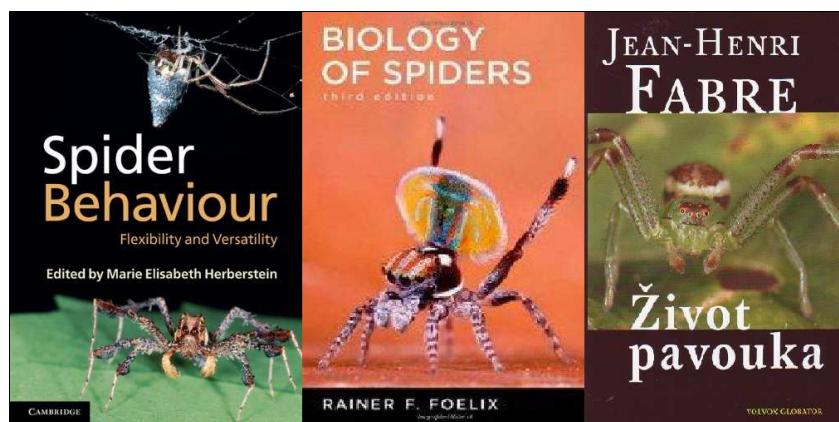
RUSSELL-SMITH A. 2011a: Identification of *Entelecara acuminata* and *Entelecara congenera*. *S. R. S. News* **70** In *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **121**: 20–21.

RUSSELL-SMITH A. 2011b: Identification of *Bathypantes gracilis* and *Bathypantes parvulus*. *S. R. S. News* **70** In *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **121**: 21–23.

- RUSSELL-SMITH A. 2011c: Identification of *Tetragnatha extensa* and *Tetragnatha pinicola*. *S. R. S. News* **70** In *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **121**: 23–24.
- RUSSELL-SMITH A. 2011d: Identification of *Porrhomma* species – a correction. *S. R. S. News* **71** In *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **122**: 22–23.
- RUSSELL-SMITH A., ALLISON R., ASKINS M., BLUMSOM W., SNAZELL R. & SPILLING C. 2011: A provisional checklist and gazetteer of the spiders of Chios, Greece (Arachnida: Araneae). *Bull. Br. arachnol. Soc.* **15** (5): 133–167.
- SEWLAL J-A. N. 2011: Spiders of St. Lucia and comments on other Eastern Caribbean islands. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **120**: 6–7.
- SNAZELL R. 2011: Peter Merrett: Retirement presentation. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **121**: 13.
- THORNHILL A. 2011: *Araneus marmoreus* and Bramble. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **122**: 3.
- VEDEL V. CAMUS D. & LAMARRE G. 2011: Malaise and glass traps: Useful means of catching canopy-dwelling spiders? *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **122**: 12–15.
- WARBURG M. R. 2011: Growth and longevity of *Nebo hierichonticus* in the laboratory; a long-term study (Scorpiones, Diplocentridae). *Bull. Br. arachnol. Soc.* **15** (5): 168–172.
- WILSON R. 2011: Some tropical spiders recorded in Leeds, West Yorkshire and a review of non-native taxa recorded in the UK. *Newsl. Br. arachnol. Soc.* **120**: 1–5.

Nové knihy

- FABRE J.-H. 2011: *Život pavouka [The life of the spider]*. Volvox globator, Praha, 183 pp. (in Czech, translation B. Z. Nekovafík & J. Obenberger, preface A. Kůrka, photo A. Kůrka & S. Macík). (J. Dolanský, P. Dolejš, A. Kůrka, S. Macík, S. Pekár)
- FOELIX R. 2011: *Biology of spiders, third edition*. Oxford University Press, 419 pp. (P. Dolejš, J. Raška)
- HERBERSTEIN M. E. 2011: *Spider behaviour, flexibility and versatility*. Cambridge University Press, 391 pp. (P. Dolejš, J. Raška)

David & Goliáš (foto: J. Erhart)

PAVOUK – Zpravodaj České arachnologické společnosti, číslo 31
Vydává: Česká arachnologická společnost
Redakce: Ondřej Machač, Petr Dolejš, Jan Erhart
Adresa redakce: Bratrská 10, 750 02 Přešov
E-mail: pavouk@arachnology.cz
ISSN: 1804-7254
Zpracováno v programu: Microsoft Word, písmo Times New Roman
Titulní strana: *Eresus kollari*, aberace s pěti skvrnami, NPR Děvín, foto: Michal Hykel
 Vychází nepravidelně. Toto číslo vyšlo 23. prosince 2011.